

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace za rok 2007

Regionální muzeum v Náchodě
Masarykovo náměstí č. p. 1

Úvod

Hlavní náplň činnosti Regionálního muzea v Náchodě v roce 2007 představovalo dokončení stěhování veškerého vybavení ze státního zámku v Náchodě do Staré radnice. Vše muselo probíhat dostatečně rychle, pouze vlastními silami, s maximálním využitím vlastního dopravního prostředku (muzejní automobil) tak, aby vzhledem k nedostatku financí bylo co nejvíce omezeno dvojnásobné placení nájemného i energií. Z toho důvodu bylo pro nové prostory také použito pouze dosavadního kancelářského zařízení, depozitárního nábytku i vybavení konzervátorské dílny.

Přes tuto náročnou akci muzeum zachovalo veškerou svou ostatní činnost (zpřístupnění svých objektů veřejnosti, reinstalace či rozšíření stávajících expozic, výstavy, nové publikace, zlepšení vybavení ostatních prostor apod.). Současné muzeum má vedle svého sídla čtyři detašovaná pracoviště, každoročně dosahuje na svých zařízeních přibližně 50 tisíc platících návštěvníků. Přitom má k dispozici pouze 12 stálých zaměstnanců.

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace (dle plánů RMN na rok 2007)

ad 1. Expozice

V interiéru dělostřelecké tvrze Dobrošov byla doplněna současná expozice o exponáty z doby výstavby pevnosti 1938 a jejího ostřelování z roku 1943. Naopak restauraci dobových kreseb z roku 1938 v pěchotním srubu Jeřáb se ani tentokrát z důvodu nedostatku finančních prostředků nepodařilo uskutečnit.

V expozici muzea v Jiráskově divadle bylo dle plánu provedeno ošetření některých exponátů a obnovení popisek (půlpanský pokoj, Kňahlova dílna, Hnízdilovy modely staveb starého Hronova).

Po nástupu nového správce muzea v Polici nad Metují mgr. Jana Tůmy byla zásadně změněna dosavadní expozice tak, že byla rozšířena o jeden sál, čímž bylo dosaženo uzavřeného prohlídkového okruhu. V těchto prostorách byla mimo to vystavena řada nových sbírkových předmětů s jejich bližším určením vztahu k Polici nad Metují. Dosažený výsledek byl velmi pozitivně hodnocen současným vedením města.

ad 2. Výstavy

Dle plánu bylo uskutečněno 30 výstav. Toto poměrně vysoké číslo vyplývá z nutnosti realizovat výstavní činnost současně ve třech městech (Náchod, Hronov, Police nad Metují), odkud naše muzeum získává dotace. Vzhledem ke vzpomínanému stěhování muzea bylo uspořádáno větší množství výstav amatérských výtvarníků či fotografů, protože nejsou finančně ani časově náročné.

Některé výstavy byly mimořádně úspěšné. Výstava ke 100. výročí úmrtí zakladatele muzea Jana Karla Hraše byla prezentována nejen v Náchodě, nýbrž i v jeho rodišti Ratajích u Bechyně. Výstava Š + Š k nedožitým výročí narození dvou významných hronovských rodáků Jana Špáty (75 let) a Ivo Švorčíka (70 let) byla postupně předvedena v Náchodě, Hronově a Polici nad Metují. Jen málokteré české muzeum si připomenulo významné výročí bitvy u Zborova (90 let). Naše instituce využila toho, že dva příslušníci čs. legií v Rusku malíři Jindra Vlček a Jindřich Havlíček se narodili na Náchodsku. Některé jejich obrazy s námětem 1. odboje byly nedávno získány do našich sbírek, jiné byly vypůjčeny (muzem a galerie v Hradci Králové, muzeum v České Skalici). Pro výstavu tak byla připravena jedinečná kolekce, která nebyla v tomto rozsahu prezentována nikde v České republice za posledních 50 let.

Nejúspěšnější však byla výstava pořádaná ve spolupráci s muzeem v Jilemnici pod názvem Pojd'te s námi do cukrárny. Potom, co byla představena v oblíbeném televizním pořadu Toulavá kamera, stala se předmětem zájmu návštěvníků z celé České republiky (celkem 1 000 platících návštěvníků). Nepodařilo se uskutečnit výstavu Poliční měšťané na historických fotografiích.

ad 3. Ostatní formy kulturní a odborné činnosti

V loňském roce jsme si připomenuli 100. výročí úmrtí zakladatele našeho muzea Jana Karla Hraše, jednoho z prvních průkopníků české archeologie, spisovatele, pedagoga a historika. Tato významná osobnost však doposud neměla v Náchodě pamětní desku ani jí nebyla věnována žádná publikace. Tyto nedostatky se díky iniciativě našeho muzea konečně podařilo odstranit. Výsledkem je skutečně reprezentativní pamětní deska slavnostně odhalená na domě, kde J. K. Hraše nejdéle žil a působil (dnes katastrální úřad) a páté číslo muzejního sborníku celé věnované J. K. Hrašovi. V den odhalení pamětní desky 1. května 2007 byl pro náchodskou veřejnost v nových prostorách muzea připraven Den otevřených dveří a archeologická dílna. Obojí bylo velice kladně oceněno (např. na kulturní komisi města). Vedle podílu na Prima sezoně se naše muzeum podílelo na přípravě česko polské konference historiků v Chudobě výběrem temat příspěvků i přednášejících.

Vzdělávací činnost byla také zastoupena pořádáním přednášek- Děčko (mgr. Jan Tůma), pro školy a důchodce (mgr. Blanka Nešetřilová), na konferenci pořádané k J. K. Hrašovi v Ratajích (PhDr. Václav Sádlo, mgr. Jan Tůma), na konferenci v Chudobě (PhDr. Václav Sádlo, PhDr. Ladislav Hladký, CSc.).

Pracovníci muzea přispívali do regionálního i celostátního tisku (např. Národní osvobození). Byly vydány i samostatné publikace. Odborná pracovnice muzea Pavlína Nývltová se v knize Příběh odvahy a zrady zabývá osudem odbojové skupiny kolem Jiřího Potůčka, posledního nezatcheného parašutisty ze skupin vyslaných do protektorátu za účelem spáchání atentátu na Reinharda Heydricha. Již ve třetím vydání byl prezentován sborník Československé opevnění 1935-1938, což je pro muzejní publikace současnosti naprosto nebývalé. Během jednoho roku byla vyprodána publikace Václava Sádla Běloveská tragédie. Vyvrcholení ediční činnosti muzea představuje vydání vzpomínaného pátého čísla muzejního sborníku Náchodsko od minulosti k dnešku ke stému výročí úmrtí J.K. Hraše. Ve spolupráci s odbornými pracovníky Státního okresního archivu v Náchodě se podařilo zajistit kvalitní příspěvky dávající vyčerpávající přehled o této mnohostranné osobnosti. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků opět nebyl vydán průvodce muzejní expozicí. Vzhledem k přípravě grantu společně s odborem kultury Městského úřadu v Náchodě je předpoklad, že tato publikace bude vydána v tomto roce, protože její text je již připraven.

ad 4. Práce se sbírkami

Hlavní úkol v práci se sbírkami představovalo jejich přestěhování do nových prostor a jejich řádné uložení. Prozatím se podařilo instalovat obrazové fondy na nové výsuvné rošty i s jejich fotodokumentací. V nových prostorách jsou již uloženy i fondy Militária, Numizmatika, Fotografie a Dokumentace současnosti a větší část muzejní knihovny. V případě ostatních fondů je před jejich uložení prováděno ošetření a fotodokumentace. Uložení těchto sbírek do depozitářů bude dokončeno v roce 2008.

Nedostatek finančních prostředků znemožnil v roce 2007 nákup nových sbírkových předmětů. Přesto formou darů či vlastních výzkumů nebo z odúmrtí bylo získáno 144 exponátů.

I přesto, že zařízení konzervátorské dílny bylo potřeba nově instalovat, byla ve druhé polovině uvedeného roku zahájena konzervace přesouvaných sbírek. Základní konzervací prošel celý fond historických hodin.

ad 5. Bezpečnost zaměstnanců, návštěvníků a sbírek

Veškerá opatření v této oblasti úzce souvisela s vybavením nových prostor staré radnice. Již v době přestavby zde byla instalována automatická požární signalizace. Zařízení konzervátorské dílny bylo pro účely kolaudace podrobena přísným hygienickým předpisům daným Okresní hygienickou stanicí v Náchodě. Po odchodu požárního a bezpečnostního preventisty Jiřího Škopa do důchodu byla péče o tuto oblast svěřena firmě Hasiči Nové Město nad Metují. Její zaměstnanci určili a zpracovali pravidla bezpečnosti práce v nových prostorách a zajistili vybavení prostor bezpečnostními tabulkami a značkami. Dále provedli bezpečnostní a požární školení zaměstnanců i ředitele muzea jako vedoucího pracovníka. Rovněž vykonali bezpečnostní prohlídky na ostatních detašovaných pracovištích muzea. Pro Pevnost Dobrošov byl vypracován nový traumatologický plán a nová směrnice pro poskytování ochranných pomůcek dle kategorizace profesí zaměstnanců muzea. Na všech zařízeních muzea byly uskutečněny revize EZS a kontrola hasicích přístrojů. Dle stanovených termínů byla provedena revize elektroinstalace na Pevnosti Dobrošov. Další revize tohoto druhu v Jiráskově rodném domku mohla být provedena až v lednu 2008.

ad 6. Technické zajištění muzea

Hlavní úkol v tomto směru představovalo dovybavení nových prostor staré radnice. V jejím druhém patře byla s ohledem na lepší zabezpečení instalována nová mřížová vrata a v některých oknech doplněny mříže podle nově zjištěných skutečností během stěhování sbírek. Depozitáře byly vybavovány nábytkem přesunutým ze zámku. V nových prostorách musela být provedena nejen jeho montáž, nýbrž i potřebné truhlářské úpravy. Vše zaměstnanci muzea opět provedli svépomocí.

Na pevnosti Dobrošov mohlo být díky poskytnutí finanční dotace ze strany zřizovatele instalováno zábradlí do podzemí pěchotního srubu Jeřáb včetně osvětlení těchto prostor. Tímto opatřením se výrazně zvýšila atraktivnost nejzajímavější části dělostřelecké tvrze vzhledem k tomu, že jedinečně zde se v září 1938 nacházela vojenská posádka. V podzemí dělostřeleckého srubu Zelený a velitelského srubu Můstek byla obnoveny z velké části nátěry kovových konstrukcí.

V Muzeu města Police nad Metují bylo provedeno nové rozmístění historického nábytku i výstavních vitrin včetně nátěrů včetně základního osvětlení. I v tomto případě vše bylo uskutečněno pouze svépomocí.

ad 7. Spolupráce s institucemi

Složitou a pestrou činnost muzea nelze realizovat bez spolupráce s řadou institucí. Proto tomuto úseku muzeum věnuje značnou pozornost. Výsledkem dobré spolupráce s MěÚ v Náchodě, Hronově a Polici nad Metují je to, že naše muzeum jako jedno z mála získává od těchto měst na svůj provoz finanční prostředky. Mimo to je mu v těchto místech jeho působení výrazně sníženo či úplně prominuto nájemné. To platí mimo jiné i pro výstavní síň muzea v Náchodě v budově bývalé okresní vojenské správy (dnes majetek města), kde jsou na jeho náklady dokonce tyto prostory i temperovány. V případě nového sídla muzea je zde vzhledem k investicím zřizovatele odpuštěno nájemné ze strany majitele na třicet let.

Tradičně dobrá spolupráce je i s OV ČSBS Náchod. Ředitel muzea Václav Sádlo je čestným členem této společenské organizace a navíc již čtvrtým tokem pracuje v její historicko-dokumentační komisi zřízené při jejím ústředí. Též je členem regenerační komise při Městském úřadu v Náchodě. PhDr. Ladislav Hladký, CSc. pracoval ve výboru pobočky Klubu historiků v Hradci Králové, je členem redakční rady Sborníku archivních prací, sborníku Rodným krajem, Klubu Augusta Sedláčka a Kladské komise. Mgr. Boris Ekrť se podílí na činnosti kulturní agentury Anny Řehákové v České Skalici při účinkování na akcích v Ratibořicích – setkání s postavami z Babičky Boženy Němcové.

Z hlediska společného výchovného působení muzeum udržuje spolupráci se školami náchodského regionu. Konkrétním výsledkem jsou alespoň v případě některých škol opakované návštěvy muzejních expozic. Jako příklad dobré spolupráce je možno uvést podíl muzea na přípravě tzv. Vavříneckého dne pořádaného Střední hotelovou školou v Hronově či společně připravené vánoční výstavě se Základní školou v Náchodě-Plhově.

Archeolog, etnograf a knihovnice muzea již dlouhou dobu spolupracují s Domem dětí a mládeže v Náchodě při odborném posuzování studentských prací. Další zaměstnanci (např. ředitel a výtvarník) se podílejí na realizaci Prima sezony.

Za úspěšnou je možno považovat i spolupráci s ostatními regionálními muzei Královéhradeckého kraje. Jejich zaměstnanci se mezi sebou navštěvují, vyměňují si zkušenosti, vypomáhají si při realizaci výstav a řešení ekonomických problémů. To samé se dá říci i o spolupráci s městskými muzei.

Slibně se také rozvíjí i mezinárodní spolupráce. V rámci celé Evropy s muzei majícími ve správě opevnění 30. let 20. století. Vyvrcholení najde tato spolupráce v současném roce 2008, kdy bude uskutečněna na Pevnosti Dobrošov výstava a veletrh pod názvem Fort expo 2008 u příležitosti 70. výročí pohnutých mnichovských událostí. V uplynulém období také úspěšně pokračovala spolupráce s polskými muzei. Jednalo se o již vzpomínanou konferenci v polské Chudobě a dále ve spolupráci s muzeem ve Svídnici byla v Náchodě uskutečněna výstava fotografií evangelického kostela ve Svídnici.

ad 8. Závěr

Všechny hlavní úkoly muzea na rok 2007 se podařilo splnit. Muzeum však skončilo v účetní ztrátě především díky stanovenému rozpočtu i plnění mimořádných úkolů zejména v souvislosti se stěhováním do nových prostor (přechodné dvojí placení nájemného i energií). Ve srovnání s předchozím rokem se podařilo zajistit podstatnějsí zvýšení návštěvnosti. Po přestěhování do nových prostor se výrazně zlepšily podmínky pro činnost muzea. V současné době je naše muzeum plně obsazeno kvalitními, dostatečně odborně vzdělanými pracovníky schopnými plnit náročné úkoly regionální instituce.

PhDr. Václav Sádlo
Ředitel RM Náchod.

II. Plnění úkolů v personální oblasti za rok 2007

- struktura a počty zaměstnanců ke konci sledovaného období:
k 31.12.2007 bylo 13 fyz. pracovníků / z toho 12 prac. na úv.1, 1 pracovník na úv. 0,6 / na hl.prac. poměr.
dohody o pracovní činnosti úvazek 0,50 max. 20 hod. týdně 5 pracovníků,
dohody o proved.práce 2 pracovníci. Prům.přepočtený stav k 31.12.2007 k 8 hod. činil 15,33 pracovníků
k 31.12.2007 - 20 fyz. pracovníků t.j. 2 pracovníci ekonomický úsek a 18 odborných pracovníků vč. krátkých úvazků.
- přírůstky a úbytky zaměstnanců za sledované období:
v průběhu roku 2007 : od 1.4.2007 nový nástup 1 konzervátora na hl. prac. poměr, úv. 1 .
Nástup 1 stálé pracovnice na úv. 1 , hl.prac. poměr - sezonní pracovnice od 1.5. 2007 do 31.10.2007 + nástup 2 brigádníků důchodců na hl.prac. poměr , na úv. 1., a to s nástupy od 1. 5.2007 do 31.10.2007 a s nástupem od 1.6.2007 do 30.9.2007 . V průběhu roku 2007 se na dohodách o prac. činnosti a dohodách o prov. práce vystřídalo celkem 40 brigádníků, hlavně v době sezony od 1.4. do 31.10. v daném roce.
- platové třídy, průměrné mzdy za sledované období:
platové třídy ekonom.úsek 10,
odborní pracovníci tř. 4 a 5 – průvodkyně
ostatní odborní pracovníci rozpětí tř. 9 – 11
ředitel muzea tř. 12
průměrná mzda u brigádníků činila 9 950,- Kč při úv. 1
průměrná mzda u stálých pracovníků RMN činila 19 750,- Kč při úv. 1

Celkové čerpání mzdových prostředků za rok 2007 :

14,5 pracovníků na hl. prac. poměr - 3 168 tis.Kč

40 brigádníků OON - 506,5 tis.Kč

zaměstnanci za rok 2007:

průměrný evidenční počet ,přepočtený stav k 8 hod. – stálí pracovníci: 14,01

průměrný evidenční počet, přepočtený stav k 8 hod – všichni prac. : 17,99

průměr k tarif. třídám : 9,6 tř.

3) Oblast finančního majetku

- uvedení stavu na bankovních účtech	
241 00 Běžný účet	232 493,78 Kč
243 10 FKSP	43 290,59 Kč
261 00 Pokladna	6 981,-Kč
263 10 Stravenky	15 600,-Kč
263 20 Karta CCS	1 000,- Kč
263 30 Poštovní známky	438,- Kč

Celkem	24 019,-Kč
--------	------------

4) Oblast dotací ze státního rozpočtu

Ze státního rozpočtu v roce 2007 neobdrželo Regionální muzeum žádnou dotaci od Ministerstva kultury ČR.

5) Investice

Informace o uskutečněných investicích:

Regionální muzeum v Náchodě obdrželo v roce 2007 investiční dotaci ve výši 2 412,- tis Kč, která

se skládala: 119 693,- Kč – počítačové vybavení
921 971,- Kč - rekonstrukce č.p. I Náchod
951 586,- Kč - rekonstrukce č.p. I Náchod
149 885,- Kč - montáž zábradlí, el. instalace na pevnosti Dobrošov
269 000,- Kč - rekonstrukce WC na pevnosti Dobrošov

Celkem: 2 412 135,- Kč

V. Plnění v oblasti nakládání s majetkem.

- Rozčlenění na jednotlivé kategorie majetku, stav k počátku a ke konci sledovaného období

Číslo a název účtu	stav k počátku roku	stav ke konci roku
018 00 Drobný dlouhodobý majetek	60 904,50 Kč	60 904,50 Kč
031 Pozemky	1 339 959,-Kč	1 339 959,-Kč
021 Stavby	12 616 592,20 Kč	17 434 992,32 Kč
Zařazení č.p. 1 Náchod	4 818 400,12 Kč	
022 22 Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2 272 895,20 Kč	2 272 895,90 Kč
028 00 Drobný dlouhodobý majetek	632 050,54 Kč	732 471,54 Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Telefonní ústředna		10 342,-Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Počítač Celeron 347		14 209,-Kč
Tiskárna HP LJ 1020		4 106,-Kč
Tiskárna HP LJ 1020		4 106,-Kč
Tiskárna HP LJ 1020		4 106,-Kč
Vyřazení vysavače		- 7 493,-Kč

042 00

Pořízení dlouhodobého hmotného majetku

3 865 819,32 Kč

934 348,49 Kč

Převod na účet 022

2 931 471,- Kč

IV. Autoprovoz 2007

Regionální muzeum v Náchodě vlastnilo v roce 2007 tři služební vozy.

Služební auto Š 105 L NAD 43-72

Za rok 2007 najeto 1 147 km, spotřeba 113 litrů, technická způsobilost platná do 23.5.2008. Toto vozidlo slouží pro potřeby správce Pevnosti Dobrošov pro kyvadlovou dopravu mezi Náchodem a Dobrošovem.
Drobné opravy v průběhu roku na tomto vozidle žádné nebyly.

Služební auto Š FORMAN NAE 13-22

Za rok 2007 / do konce května/ najeto 407 km, spotřeba 51 litrů, technická způsobilost platná do 5.12.2007. Drobné opravy do konce května činily 1 292,- Kč. / výměna baterie 600,- + drobné opravy/. Od května bylo auto nepojízdné. K 23.10.2007 bylo vozidlo trvale vyřazeno z provozu a zlikvidováno. Veškeré doklady k vyřazení vozidla byly zaslány na Krajský úřad i bylo nahlášeno na majetkoprávní odbor.

Služební auto FIAT DOBLO 1 H9 97-46

Za rok 2007 najeto 9 416 km, spotřeba 871 litrů, technická způsobilost platná do 17.12.2009.
Údržba v průběhu roku činila 32 698,- Kč / v tom mimo jiné 7266,- oprava výfuku, 2341,- výměna cívky, 3452,- geometrie, 12 860,- menší havárie vozidla / z toho 2860,- uhrazeno pojišťovnou a 5000,- uhrazeno zaměstnancem muzea/, 5697,- pohledka vozidla po najetí 40 tis. km.
Toto vozidlo slouží pro potřebu muzea, hlavně při stěhování sbírkových předmětů a svozu výstavního materiálu k výstavám.

Celkem za rok 2007 bylo najeto 3 služeb. vozidly 10 970 km, spotřeba 1 035 l.

V průběhu roku byla na zajištění provozu poskytnuta zvýšená dotace, která celkově činila 3 960,- tis.Kč.

V roce 2007 byla poskytnuta též investiční dotace ve výši 2 412,- Kč .

Tato částka se skládá:

119 693,- Kč	počítačové vybavení
921 971,- Kč	rekonstrukce č.p. 1 Náchod
951 586,- Kč	rekonstrukce č.p. 1 Náchod
149 885,- Kč	montáž zábradlí, el.instalace Na pevnosti Dobrošov
269 000,- Kč	rekonstrukce WC na pevnosti Dobrošov

Celkem: 2 412 135,- Kč

I když se Regionální muzeum snažilo všemožně ušetřit na veškerých výdajích, skončilo ve ztrátě 94,-tis. Kč.